

**ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙ
КЕЗІНДЕГІ ІС-ҚИМЫЛ
АЛГОРИТМДЕРІ**

**АЛГОРИТМЫ
ДЕЙСТВИЙ В СЛУЧАЕ ЧС**

Сіздердің назарларыңызға «Төтенше жағдай кезіндегі іс-қимыл алгоритмдері» жаднамасын ұсынамыз – төтенше жағдайдағы балалар үшін таптырмас көмекші. Онда сіздің балаңызға қиын жағдайда өз өмірі мен денсаулығын сақтауға көмектесетін мінез-құлық ережелері, қорғау әдістері мен іс-қимыл бойынша ұсыныстар жинақталған. Бұл жаднама мектеп жасындағы балаларға төтенше жағдайда дұрыс әрекет етуге үйрету үшін арнайы жасалған. Біз ата-аналар мен мұғалімдерді осы материалмен танысуға және оны балалармен талқылауға шақырамыз, осылайша әр оқушы қиын жағдайда қалай әрекет ету керектігін біледі. Бұл жадынама балаларға өзін-өзі қорғаудың маңызды дағдыларын үйретуде сенімді көмекші болсын және оларға кез келген төтенше жағдайда сабырлы және жинақы болуға көмектессін. Барлығына қауіпсіздік пен сенімділік тілейміз!

Представляем вашему вниманию памятку «Алгоритмы действий в случае ЧС» – незаменимый помощник для детей в чрезвычайных ситуациях. В ней собраны правила поведения, способы защиты и рекомендации по действиям, которые помогут вашему ребенку сохранить свою жизнь и здоровье в критической ситуации. Эта памятка предназначена специально для детей школьного возраста, чтобы обучить их правильно ориентироваться и действовать в случае чрезвычайных обстоятельств. Мы призываем родителей и педагогов ознакомиться с этим материалом и обсудить его с детьми, чтобы каждый школьник знал, как поступить в сложной ситуации. Пусть эта памятка станет надежным помощником в обучении детей важным навыкам самозащиты и поможет им оставаться спокойными и собранными в любых экстренных ситуациях. Желаем всем безопасности и уверенности!

ҚАРУЛЫ ШАБУЫЛ КЕЗІНДЕ НЕ ІСТЕУ КЕРЕК?

Білім алушылардың әрекеті:

- 01** Дүрбелеңге салынбау, мектеп қызметкерлері мен педагогтерді тыңдау.
- 02** Нысаннан ешкімге байқатпай шығып кету, мүмкін болмаған жағдайда қауіпсіз жерді паналау.
- 03** Есікті құлыптау, тәртіп сақшыларының келуін күту.
- 04** Мүмкіндігінше құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдарын, күзетті, персоналды, нысан басшылығын кез келген тәсілмен қарулы шабуыл фактісі мен жағдайлары туралы хабардар ету.

Басшының немесе педагогтердің нұсқауына дейін қауіпсіз жерлерде болыңыз!

Правила пользования газовой плитой

1 Детям до 12 лет пользование газовой плитой **ЗАПРЕЩЕНО!**

2 Чтобы включить плиту, сначала зажги спичку, только потом открывай кран горелки.

3 Если пламя вместо синего стало оранжевым, начало дрожать и выделять копоть, газовым прибором пользоваться **НЕЛЬЗЯ** – требуется ремонт!

4 Газовую плиту **НЕЛЬЗЯ** использовать для обогрева помещения.

5 Баллоны с газом **НЕЛЬЗЯ** оставлять рядом с источниками тепла.

6 При появлении запаха газа срочно звони по телефону **104!**

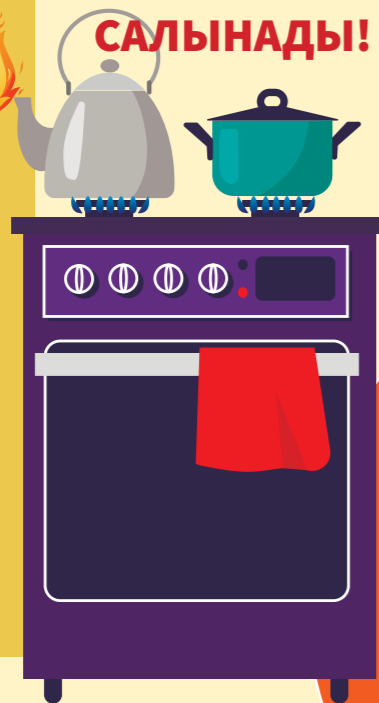

Газ пешін қолдану ережелері

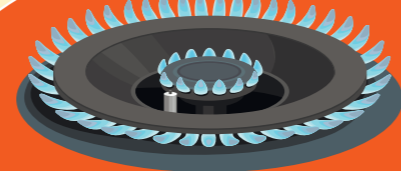
1 12 жасқа дейінгі балаларға газ пешін қолдануға **ТҮЙІМ САЛЫНАДЫ!**

2 Пешті қосу үшін, алдымен сіріңкені жағып, содан кейін газ пешінің от кранын аш.

3 Егер жалын көк түстің орнына қызғылт сары түске боялып, дірілдеп, күйе шығара бастаса, газ пешін пайдалануға **БОЛМАЙДЫ** - оны жөндеу қажет!

4 Газ пешін үйді жылыту үшін пайдалануға **БОЛМАЙДЫ.**

5 Газ баллонын жылу көздерінің жанына қоюға **БОЛМАЙДЫ.**

6 Газдың иісі шыққан кезде бірден **104** нөміріне телефон соқ!

ВООРУЖЕННОЕ НАПАДЕНИЕ, ЧТО ДЕЛАТЬ

Действия обучающихся:

- 01** Не паниковать, во всем слушать сотрудников и педагогов школы.
- 02** Незаметно покинуть объект, при невозможности укрыться в безопасном месте.
- 03** Заблокировать дверь, дождаться прибытия сотрудников правоохранительных органов.
- 04** По возможности информировать любым способом правоохранительные и/или специальные государственные органы, охрану, персонал, руководство объекта о факте и обстоятельствах вооруженного нападения.

Оставайтесь в безопасных местах до распоряжения руководителя или педагогов!

ТЕХНОГЕНДІК СИПАТТАҒЫ ТӨТЕНШЕ ЖАҒДАЙЛАР КЕЗІНДЕГІ ӘРЕКЕТТЕР

Білім алушылардың әрекеті:

- 01 Өрт туралы дабылды естігеннен кейін, оқытушының нұсқауы бойынша эвакуация жоспарына сәйкес кабинет пен ғимараттан шығу.
- 02 Эвакуация кезінде дүрбелең туғызбау және ешкімді итермеу.
- 03 Қатты түтін кезінде міндетті түрде тыныс алу органдарын қорғау құралдарын қолдану.
- 04 Жүгірмей, эвакуация жоспарында көрсетілген жиналу орнының біріне бару.
- 05 Жиналу орнында бірге отыратын сыныптасыңыз болмаған жағдайда, білім беру ұйымының педагогіне немесе қызметкеріне дереу хабарлау.

Основы оказания первой помощи

ОСТАНОВКА КРОВОТЕЧЕНИЯ

Нельзя вытаскивать из поврежденного места любые инородные тела. Это может привести к тому, что человек истечет кровью.

- Кровотечение бывает венозное (необходимо наложить асептическую повязку);
- капиллярное (наложить на рану марлю, поверх нее несколько слоев ваты и туго забинтовать);
- артериальное (зажать артерию пальцем)

ПРИ ПОВРЕЖДЕНИЯХ КОНЕЧНОСТЕЙ

лучшим способом считается наложение жгута. Накладывать его следует чуть выше раны на мягкую подкладку. При этом надо запомнить или записать время (жгут может находиться на теле не больше часа)

ОЖОГ

- В первую очередь необходимо устранить поражающий фактор (огонь, кипяток, электрический ток и т. д.).
- Затем снять одежду, обмыть рану прохладной водой и наложить стерильную повязку и холод.
- Нельзя отдирать одежду с места ожога! Нужно очень осторожно и аккуратно обрезать ткань вокруг него.

НЕ НУЖНО «ЧИСТИТЬ» РАНУ: заливать ее зеленкой, йодом, спиртом! Для того чтобы продезинфицировать, нужно всего лишь аккуратно удалить имеющиеся по ее краям загрязнения.

Алғашқы көмек көрсету негіздері

ҚАН КЕТУДІ ТОҚТАТУ

Зақымдалған жерден кез келген бөгде заттарды шығаруға болмайды. Бұл адамнан қан кетуіне әкелуі мүмкін.

■ Қан кету веноздық (асептикалық таңғыш салу керек).

■ Капиллярлық (жараға дәке салып, оның үстіне мақта жүнінің бірнеше қабатын салып, мықтап таңу қажет).

■ Артериялық (артерияны саусақпен қысу керек).

АЯҚ-ҚОЛДЫҢ ЗАҚЫМДАНУЫ

кезінде бұрау салу ең жақсы әдіс болып саналады. Оны жарадан жоғары жұмсақ төсемге салу керек.

Бұл ретте уақытты есте сақтау немесе жазып қою керек (бұрау адамның денесінде бір сағаттан аспайтын уақыт болуы мүмкін).

КҮЙІК

■ Ең алдымен, зақымдайтын факторды (от, қайнақ су, электр тоғы және т.б.) жою қажет.

■ Содан кейін киімді шешіп, жараны салқын сумен жуып, стерильді таңғыш салып, суық қою керек.

■ Күйік орнынан киімді сыдыруға болмайды! Оның айналасындағы матаны өте абайлап және ұқыптап кесу керек.

ЖАРАНЫ «ТАЗАРТУДЫҢ»: оған жасыл дәріні, йод, спирт құюдың қажеті жоқ! Заласыздандыру үшін оның шеттеріндегі кірлерді ұқыптап алып тастау керек.

ДЕЙСТВИЯ ПРИ ЧРЕЗВЫЧАЙНЫХ СИТУАЦИЯХ ТЕХНОГЕННОГО ХАРАКТЕРА

Действия обучающихся:

01 Обучающиеся, услышав тревогу о пожаре, по указанию преподавателя, покидают кабинет и здание, согласно плану эвакуации.

02 В ходе эвакуации не поднимать панику и не толкаться.

03 При сильном задымлении обязательно использовать средства защиты органов дыхания.

04 Не разбегаясь собраться в одном месте сбора, указанного в плане эвакуации.

05 В случае отсутствия рядом сидящего сокурсника на месте сбора, немедленно сообщите педагогу или сотруднику организации образования.

КОПШІЛІК АРАСЫНДАҒЫ ДҮРБЕЛЕҢ КЕЗІНДЕ НЕ ІСТЕУ КЕРЕК?

Білім алушылардың әрекеті:

01

Болып жатқан оқиғаларды қаншалықты тамашалағыңыз келсе де, көпшілікке қосылмаңыз.

02

Егер сіз айналаңыздағы азаматтар арасында дүрбелең жағдайына тап болсаңыз, салқынқандылық танытып, өзін-өзіңді бақылауға тырысыңыз.

03

Қысымға түскен жағдайда қолдарыңызды бүгіп, бүйірлеріңізге басып, соққыдан қорғаңыз, жұдырқтарыңызды түйіңіз. Қысымға арқаңызбен төтеп беруге тырысыңыз.

04

Киіміңіздегі барлық түймесін түймелеңіз, қажетсіз және көлемді заттарды тастаған дұрыс.

05

Ғимараттарға жақындамаңыз, супермаркеттің әйнек терезелері оңай шағылып, айналадағыларға зиян келтіруі мүмкін.

Основы оказания первой помощи

Искусственное дыхание – наиболее эффективное первичное реанимационное мероприятие.

Необходимо:

- повернуть голову пострадавшего набок, чтобы убедиться в проходимости верхних дыхательных путей и носовых ходов;
- запрокинуть голову, удерживая его шею рукой;
- зажав нос пострадавшего пальцами, губами прижаться к его губам и сделать сильный выдох в легкие.

Если при этом его грудная клетка увеличилась, значит, вы все делаете правильно.

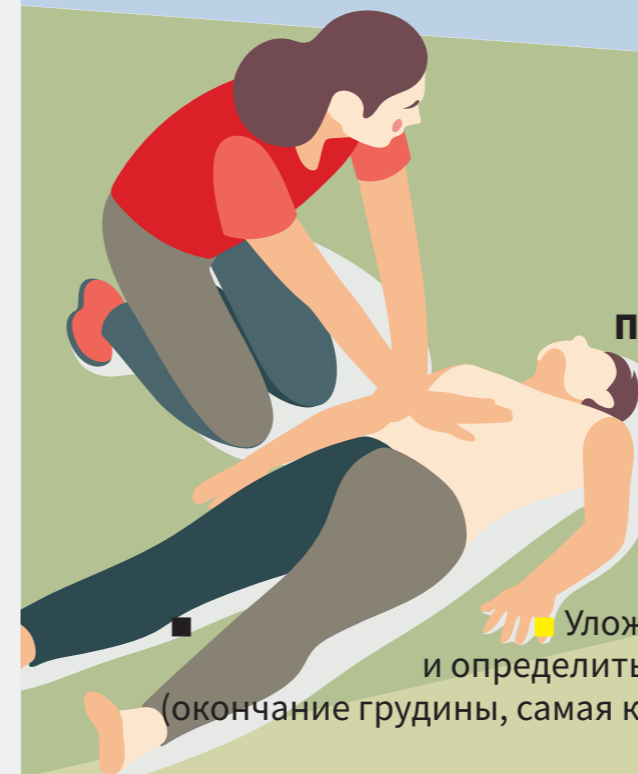

НЕПРЯМОЙ МАССАЖ СЕРДЦА При наличии у пострадавшего пульса и дыхания выполнять не прямой массаж сердца не нужно!

- Если у пострадавшего отсутствует пульс, необходимо сделать не прямой массаж сердца в следующей последовательности.

■ Уложить человека на твердую поверхность и определить расположение мечевидного отростка (окончание грудины, самая короткая и узкая ее часть) и приложить к нему ладонь на 2–4 см выше.

- Надавливания на точку компрессии должны происходить строго основанием ладони. Пальцы соприкосаться с грудью пострадавшего не должны!
- Производить ритмичные толчки строго вертикально! При этом грудная клетка пострадавшего должна прогибаться на 3–4 см.

Алғашқы көмек көрсету негіздері

Жасанды тыныс алу – ең тиімді алғашқы реанимациялық шара.

ОЛ ҮШІН МЫНАЛАРДЫ ЖАСАУ ҚАЖЕТ:

- Жоғарғы тыныс жолдарының және мұрын жолдарының өткізгіштігіне көз жеткізу үшін зардап шегушінің басын қырына бұру;
 - Мойнын қолмен ұстап тұрып, басты шалқайту;
 - Зардап шегушінің мұрнын саусақтарыңызбен қысып, ерніңізді оның ерніне басыңыз, өкпесіне қатты дем салыңыз.
- Егер оның кеудесі үлкейген болса, онда сіз бәрін дұрыс істеп жатырсыз.

ЖҮРЕКТІ ҚИСЫҚ УҚАЛАУ.
Зардап шегушінің тамыр соғысы және тынысы бар болса, қисық уқалаудың қажеті жоқ!

- Бұл әдіс жүректің жиырылуын қалпына келтіруге көмектеседі, онсыз ол қанды айдамайды және дене тіндеріне оттегі түспейді. Егер зардап шегушінің тамыр соғысы жоқ болса, жүрекке қисық уқалауды келесі тәртіппен жасау қажет.
- Адамды қатты жазыққа жатқызып, қылыш тәрізді өсіндінің орналасуын анықтау керек (төс сүйегінің аяқталатын жері, оның ең қысқа және тар бөлігі) және оған алақанды 2-4 см жоғары қою қажет.
- Компрессия нүктесін басу қатаң түрде алақанның негізімен жасалуы керек. Саусақтар зардап шегушінің төсіне тимеу керек!
- Бір қалыпты ырғақты соққылар тек тігінен жүргізіледі. Бұл ретте зардап шегушінің кеуде қуысы 3-4 см бүгілуі керек.

ПАНИКА В ТОЛПЕ, ЧТО ДЕЛАТЬ?

Действия обучающихся:

01

Не присоединяйтесь к толпе, как бы ни хотелось посмотреть на происходящие события.

02

Если вы оказались в ситуации паники, охватившей окружающих граждан, постарайтесь не утратить хладнокровия и самоконтроля.

03

Оказавшись в давке, согните руки в локтях и прижмите их к бокам, защищая бока от сдавливания, пальцы сожмите в кулаки. Попытайтесь сдерживать напор спиной.

04

Застегните одежду на все пуговицы, а ненужные и громоздкие вещи лучше выбросите.

05

Не следует прижиматься к зданиям, зеркальная витрина супермаркета запросто может разлететься на тысячи осколков, до крови поранив окружающих.

ЖЕР СІЛКІНІСІ КЕЗІНДЕ НЕ ІСТЕУ КЕРЕК?

Білім алушылардың әрекеті:

01 Егер алғашқы дүмпулер кезінде бірінші қабатта болсаңыз, дереу сыртқа шығуыңыз керек, сізде 15-20 секунд уақыт болады.

03 Құлаған сылақтың, әйнектің және т.б. бөлшектері зақым келтірмеу үшін, бетіңізді қолыңызбен жауып, үстелдің немесе кереуеттің астына жасырынуға болады.

05 Егер сіз бірінші қабаттан жоғары тұрсаңыз, терезе мен балконнан секірмеңіз.

06 Ғимараттың құлау қаупі кезінде лифтті қолдануға, жоғарғы қабаттардан төменге баспалдақпен түсуге болмайды.

02 Бірінші қабаттан жоғары болған кезде сіз күрделі қабырғаларды, ғимарат ішіндегі бұрыштарды пайдалана аласыз немесе тіреу бағандарының жанында немесе есіктерді ашып, табалдырықта тұра аласыз.

04 Терезелер мен әйнек қоршаулардан аулақ болыңыз.

Оказание первой помощи Как оказывать первую помощь?

**НЕ ПОДДАВАТЬСЯ ПАНИКЕ
ОБЕСПЕЧИТЬ ПОЛНУЮ БЕЗОПАСНОСТЬ
ПОСТРАДАВШЕМУ, СЕБЕ И ОКРУЖАЮЩИМ**

Переносить человека в другое место можно только в крайне опасных для его жизни и здоровья ситуациях (когда он лежит на проезжей части, в грязи, воде, вблизи открытого огня и т. д.). Во всех остальных случаях можно лишь ухудшить его состояние (например, при черепно-мозговых травмах, повреждениях внутренних органов, переломах).

Под голову пострадавшего следует положить полотенце, шарф, предметы верхней одежды. Только не надо делать из них валик!

Проверить признаки жизни у пострадавшего: прощупать пульс, приложив пальцы к его сонной артерии; проверить наличие дыхания: наклониться к его рту и носу, чтобы почувствовать движение воздуха.

**Вызвать специалистов
оперативных служб:
101 – пожарные
103 – скорая помощь
112 – спасатели**

Алғашқы көмек көрсету

Алғашқы көмекті қалай көрсетеміз?

ҮРЕЙГЕ БОЙ АЛДЫРМАУ.

ЗАРДАП ШЕГУШІГЕ, ӨЗІҢІЗГЕ ЖӘНЕ АЙНАЛАҢЫЗҒА ТОЛЫҚ ҚАУІПСІЗДІКТІ ҚАМТАМАСЫЗ ЕТУ.

Адамның өмірі мен денсаулығы үшін өте қауіпті жағдайларда ғана оны басқа жерге ауыстыруға болады (ол жолда, балшықта, суда, ашық оттың жанында жатқанда және т. б.).

Барлық басқа жағдайларда оның жағдайын нашарлатып алуға болады (мысалы, бас миының жарақаттары, ішкі ағзалардың зақымдануы, сүйек сынықтары болған кезде).

Зардап шегушінің басының астына сүлгі, бөкебай, сыртқы киім заттарын қою керек. Тек олардан жұмырша жасаудың қажеті жоқ!

Зардап шегушінің өмір белгілерін тексеріңіз: саусақтарыңызды ұйқы тамырына қойып, тамыр соғысын басып байқау; тыныс алуын тексеру: ауаның қозғалысын сезіну үшін аузына және мұрнына жақындау.

Жедел қызмет мамандарын шақыру
 101 – өрт қызметі
 103 – жедел жәрдем
 112 – құтқарушылар

ЗЕМЛЕТРЯСЕНИЕ, ЧТО ДЕЛАТЬ?

Действия обучающихся:

01 Если первые толчки застали вас на первом этаже, нужно немедленно выбежать на улицу, в вашем распоряжении не более 15-20 секунд.

02 При нахождении выше первого этажа можно воспользоваться углами, образованными капитальными стенами, узкими коридорами внутри здания или же встать возле опорных колонн или в дверных проемах, распахнув двери.

03 Можно спрятаться под стол или кровать, закрыв лицо руками, чтобы не пораниться кусками отлетающей штукатурки, стекла и др.

04 Во всех случаях – держитесь подальше от окон и стеклянных перегородок, чтобы не пораниться осколками.

05 Ни в коем случае не прыгайте из окон или с балконов, если вы живете выше первого этажа.

06 Нельзя во время угрозы обрушения здания пользоваться лифтом, выбегать на лестницу с верхних этажей.

ӨРТ КЕЗІНДЕ НЕ ІСТЕУ КЕРЕК?

- 01 Білім алушылардың әрекеті:
Аузыңыз бен мұрныңызды дымқыл шүберекпен жабыңыз.
- 02 Оттан алыстаңыз!
- 03 «112» және өртке қапсы қызметтің «101» телефоны арқылы өрт туралы хабарлаңыз.
- 04 Лифтті пайдаланбаңыз!
- 05 Оттегі ішке кірмеуі үшін терезелерді сындырмаңыз!
- 06 Ерітінді жанғыш сұйықтықтарды (бензин, керосин) және қосылған электр құрылғыларын сумен сөндірмеңіз.
- 07 Жоғары температура мен қатты түтіндеу кезінде еңбектеп қозғалу керек, өйткені едендегі температура әлдеқайда төмен, ал оттегі көбірек болады.
- 08 Газды жабыңыз.
- 09 Пәтерді шығу мүмкін болмаған жағдайда, балконнан немесе терезеден өрт туралы айқайлап, өтіп бара жатқан адамдар мен өрт сөндірушілердің назарын аударуға тырысыңыз.

Если ты оказался под обломками конструкций здания:

Дыши глубоко и ровно.

Постарайся не падать духом, успокойся, возьми себя в руки.

Настройся на то, что тебя обязательно найдут.

Постарайся привлечь внимание любимыми возможными способами: кричи, стучи.

Двигайся осторожно во избежание нового обвала.

Ориентируйся по движению воздуха, поступающего снаружи.

Попробуй укрепить потолок с помощью подручных предметов (доски, кирпичи, металлические конструкции и др.).

Ни в коем случае не зажигай огонь – береги кислород. Старайся дышать носом.

Помни: сохраняя самообладание, ты сбережешь свои физические силы, необходимые для того, чтобы дождаться помощи поисково-спасательной службы.

Тебя обязательно спасут!

Егер сен ғимарат құрылымдарының сындықтарының астында қалсаң:

Көңіліңді түсірмеуге тырыс, тыныштал, өзіңді қолға ал.

Терең және тегіс тыныс ал.

Сені міндетті түрде табады деп ниеттен.

Кез-келген жолмен назар аудартуға тырыс: айқайла, соғып-тарсылдат.

Жаңа опырылып құлаудан аулақ болу үшін абайлап қозғал.

Сырттан келетін ауаның қозғалысына қарап бейімдел.

Төбені қол астындағы заттармен (тақтайлар, кірпіштер, металл конструкциялары және т. б.) нығайтуға тырыс.

Ешқандай жағдайда от жағуға болмайды – оттегін сақтау керек. Мұрынмен дем алуға тырыс.

Есіңде болсын! Сабырлық сақтасан, іздестіру-құтқару қызметінің көмегін күтуге қажетті физикалық күшіңді үнемдейсін.

Сені міндетті түрде құтқарады!

ПОЖАР, ЧТО ДЕЛАТЬ?

01 Действия обучающихся:

Прикройте рот и нос любой тканью, лучше влажной.

02 Уходите от огня!

03 Сообщите о пожаре в пожарную охрану по телефонам «112», «101».

04 Не пользуйтесь лифтом!

05 Не разбивайте окна, чтобы не допускать доступа дополнительного кислорода!

06 Не тушите водой легковоспламеняющиеся жидкости (бензин, керосин) и подключенные электроприборы.

07 При высокой температуре и сильной задымленности необходимо передвигаться ползком, так как температура у пола значительно ниже и больше кислорода.

08 Перекройте газ.

09 При невозможности покинуть квартиру, выйдите на балкон или через окно и криками о пожаре привлекайте внимание прохожих и пожарных.

БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМЫНДА КЕПІЛГЕ АЛЫНҒАН ЖАҒДАЙДА НЕ ІСТЕУ КЕРЕК?

Білім алушылардың әрекеті:

- 01 Арнайы қызмет өкілдері дереу жұмыс істей бастағанын және сіздің босату үшін қажет әрекеттердің бәрін жасап жатқанын ұмытпаңыз.
- 02 Дүрбелең тудырмаңыз, ұстамдылық танытыңыз.
- 03 Қауіпсіз орын табуға тырысыңыз.
- 04 Шабуылшыларды қару қолдануға итермелейтін әрекеттерге жол бермеңіз.
- 05 Қолайсыздықтарға, жәбірлеу мен кемсітулерге төзімділікпен төтеп беріңіз, қылмыскерлерге тік қарамаңыз, арандатушылық әрекет етпеңіз.
- 06 Кез-келген әрекетті орындау үшін (отыру, тұру, су ішу, дәретханаға бару) рұқсат сұраңыз.

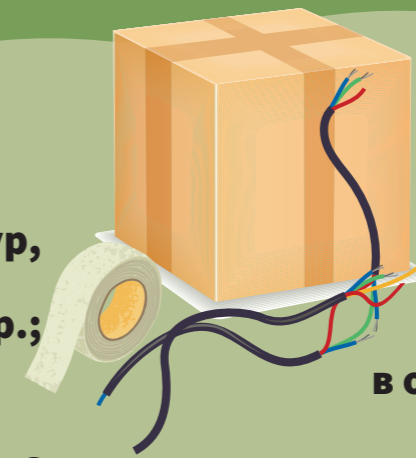
Если ты обнаружил подозрительный предмет

К ПОДОЗРИТЕЛЬНЫМ ПРЕДМЕТАМ ОТНОСЯТСЯ:

вещи без хозяина (сумка, портфель, коробка, сверток, деталь и т.д.);

натянута проволока, веревка, шнур, провода или изолента и др.;

какой-либо предмет, обнаруженный в школе, подъезде, у дверей квартиры, под лестницей, в общественном транспорте;

Запомни: в качестве прикрытия, маскировки для опасных, особенно взрывных, устройств используют обычные бытовые предметы: сумки, пакеты, свертки, коробки, игрушки и т. п.;

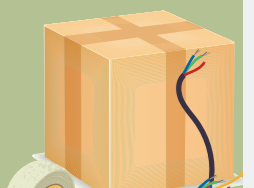

ВО ВСЕХ ПЕРЕЧИСЛЕННЫХ СЛУЧАЯХ НЕОБХОДИМО:

не трогать, не вскрывать, не перекладывать находку;

отойти от нее на безопасное расстояние;

сообщить о находке взрослым: учителю, родителям, сотруднику полиции, водителю.

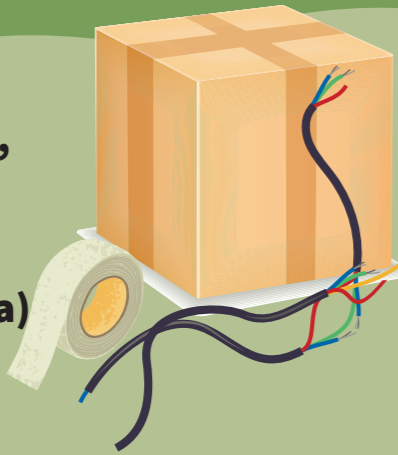
Егер сен күдікті затты тапсаң

КҮДІКТІ ЗАТ ТАБЫЛҒАН КЕЗДЕГІ ТӘРТІП ЕРЕЖЕЛЕРІ.

Иесіз заттар (сөмке, портфель, қорап, бума, бөлшек және т. б.);

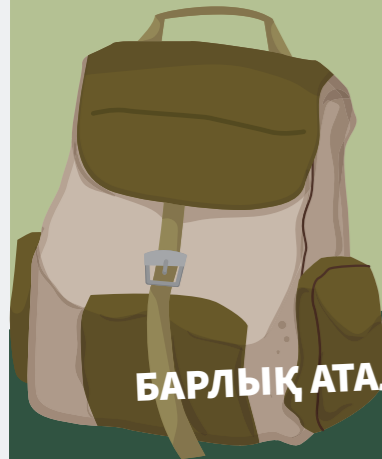

тартылған сым, арқан, бау, сымдар немесе оқшаулағыш таспа (изолента) және т. б.;

мектепте, кіреберісте, пәтердің есігінде, баспалдақтың астында, қоғамдық көлікте табылған кез келген зат;

Есіңде сақта: қауіпті, әсіресе күдікті құрылғыларға арналған жасырын бүркеу ретінде қарапайым тұрмыстық заттар қолданылады: сөмкелер, пакеттер, бумалар, қораптар, ойыншықтар және т. б.;

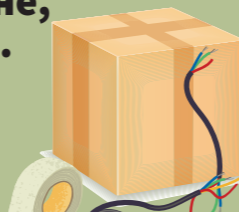
БАРЛЫҚ АТАЛҒАН ЖАҒДАЙЛАРДА МЫНАДАЙ ӘРЕКЕТ ҚАЖЕТ:

табылған затқа қол тигізбеңіз, ашпаңыз, ауыстырмаңыз;

одан қауіпсіз қашықтыққа өтіңіз;

табылған зат туралы ересектерге хабарлаңыз: мұғалімге, ата-аналарға, полиция қызметкеріне, жүргізушіге.

ЗАХВАТ ЗАЛОЖНИКОВ В ОРГАНИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ, ЧТО ДЕЛАТЬ?

Действия обучающихся:

01 Помните, что спецслужбы уже начали действовать и предпримут все необходимое для вашего освобождения.

02 Постарайтесь найти безопасное место.

03 Не паникуйте, сохраняйте выдержку и самообладание.

04 Не допускайте действий, которые могут спровоцировать нападающих к применению оружия.

05 На совершение любых действий (сесть, встать, попить, сходить в туалет) спрашивайте разрешение.

06 Стойко переносите неудобства, оскорбления и унижения, не смотрите в глаза преступникам, не ведите себя вызывающе.

АРНАЙЫ ҚЫЗМЕТТЕР СІЗДІ БОСАТУ ОПЕРАЦИЯСЫН ЖҮРГІЗІП ЖАТҚАНДА НЕ ІСТЕУ КЕРЕК?

Білім алушылардың әрекеті:

01 Еденге төмен қарап жатыңыз,
басыңызды қолыңызбен жауып,
қозғалмаңыз.

02 Арнайы қызмет өкілдеріне қарай
жүгірмеңіз немесе олардан
қашпаңыз, өйткені олар сізді
қылмыскер деп қателесуі мүмкін.

Правила поведения при землетрясении

1 Сохраняй спокойствие,
не паникуй!

2 Пользоваться лифтом
и лестницами в момент толчков
ни в коем случае нельзя!

Найди надёжное крепкое укрытие:
стол, кровать, шкаф или тумбу и др.

3 Покинь помещение после
прекращения толчков.

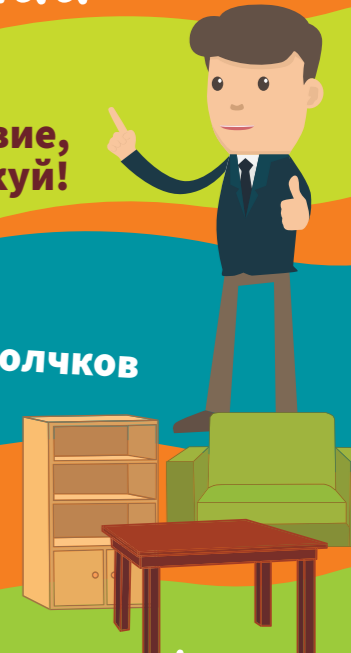
4 Отключи воду, газ,
электричество.

5 Возьми заранее подготовленный
тревожный чемоданчик.

6 Держись подальше
от электролиний, зданий,
деревьев.

7 Будь готов
к повторным толчкам!

8

Жер сілкінісі кезіндегі мінез-құлық ережелері

- 1 **Сабырлы бол, үрейленбе!**
- 2 **Жер асты дүмпуі кезінде лифт пен баспалдақты пайдалануға болмайды!**
- 3 **Үстел, төсек, шкаф немесе тумба тәрізді қауіпсіз, сенімді орын тап.**
- 4 **Үй-жайдан жер асты дүмпулері тоқтағаннан кейін шық.**
- 5 **Суды, газды, электр қуатын сөндірі!**
- 6 **Алдын ала дайындалған дабыл чемоданын ал.**
- 7 **Электр желілерінен, ғимараттардан, ағаштардан аулақ бол!**
- 8 **Жер асты дүмпулерінің қайталануына дайын бол!**

ПРОВЕДЕНИЕ СПЕЦСЛУЖБАМИ ОПЕРАЦИИ ПО ВАШЕМУ ОСВОБОЖДЕНИЮ, ЧТО ДЕЛАТЬ?

Действия обучающихся:

- 01 **Лежите на полу лицом вниз, голову закройте руками и не двигайтесь.**
- 02 **Не бегите навстречу сотрудникам спецслужб или от них, так как они могут принять вас за преступника.**

МЕКТЕП АУЛАСЫНАН КҮДІКТІ ЗАТ БАЙҚАҒАНДА НЕ ІСТЕУ КЕРЕК?

Білім алушылардың әрекеті:

01
Күдікті затты ұстамаңыз, ашпаңыз немесе қозғалтпаңыз.

03
Мүмкін болса, мектеп аумағындағы үлкен нысандардың артына жасырыныңыз (ғимараттың бұрышы, баған, қалың ағаш, автокөлік және т.б.).

02
Білім беру ұйымының педагогтері мен қызметкерлеріне толық бағыныңыз.

04
Егер мектеп ғимаратынан кету мүмкін болмаса, күдікті заттан мүмкіндігінше алысырақ тұрыңыз.

**ДҮРБЕЛЕҢ
ТУДЫРМАҢЫЗ!**

Правила безопасного поведения при работе с электроприборами

1 Выключая электроприбор, вытаскивай вилку из розетки за штекер, а не за шнур.

Запрещено касаться мокрыми руками электроприборов, которые находятся под напряжением.

3

Пользуйся только исправными электроприборами, розетками.

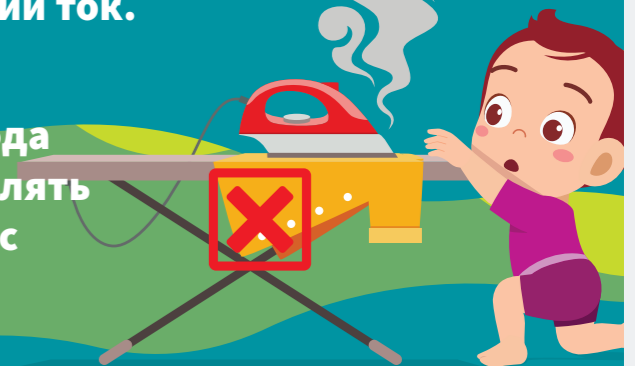

Ни в коем случае нельзя касаться оголенных проводов, по которым идет электрический ток.

5

Строго запрещено заземлять провода дверями, оконными рамами, закреплять их на гвоздях. Опасно играть рядом с розетками, втыкать в них шпильки, булавки, дергать провода.

4

6

Помни: включенные и оставленные без присмотра электроприборы и газовые плиты – источники возгорания и взрыва!

Электр құралдарымен жұмыс істеу кезіндегі қауіпсіз тәртіп ережелері

- 1** Электр құралын өшіргенде, штепсельдің айырын розеткадан сымнан ұстап емес, штекерден ұстап шығар.
- 2** Су қолмен электр құралына қол тигізуге тыйым салынады.
- 3** Тек жарамды электр құралын, розеткаларды пайдалан.
- 4** Ешқандай жағдайда электр тогы өтетін жалаң сымдарға қол тигізуге болмайды.
- 5** Сымдарды есіктермен, терезе жақтауларымен қысуға, оларды шегелерге бекітуге қатаң тыйым салынады. Розеткалардың жанында ойнау, оларға шпилька, түйреуіштер тығып, сымдарды тарту қауіпті.
- 6** Есіңде болсын: қосылған және қараусыз қалған электр құралы мен газ плиталары – өрт және жарылыс көздері!

ПОДОЗРИТЕЛЬНЫЙ ПРЕДМЕТ НА ТЕРРИТОРИИ ШКОЛЫ, ЧТО ДЕЛАТЬ?

Действия обучающихся:

- 01** Не прикасайтесь, не вскрывайте и не передвигайте подозрительный предмет.
- 02** Проявите полное послушание педагогам и сотрудникам организации образования.
- 03** При возможности укройтесь за большими объектами на школьной территории (угол здания, колонна, толстое дерево, автомашина и др.).
- 04** При невозможности покинуть здание школы – займите максимально удаленное место от подозрительного предмета.

НЕ ПАНИКУЙТЕ!

ЕГЕР СІЗ ЗОРЛЫҚ-ЗОМБИЛЫҚҚА ҰШЫРАСАҢЫЗ, НЕ ІСТЕУ КЕРЕК

Егер сізді немесе оқушылардың біреуін қорлап, қудалап, елемесе, физикалық немесе материалдық зиян келтірсе, бұл туралы өзіңіз сенетін ересек адамдарға: ата-анаңызға немесе басқа да туыстарыңызға, сынып жетекшісіне, психологке, әлеуметтік тәрбиешіге, директордың орынбасарына немесе директордың өзіне хабарлаңыз.

Егер қандай да бір себептермен мәселені мектепте, ата-анаңызбен немесе тәрбиешілермен талқылау қиын болса, төмендегі нөмірлерге қоңырау шалыңыз:

102 құқық қорғау органдары

111 Бірыңғай сенім телефоны

150 сенім телефоны (қоңырау анонимді, тегін, тәулік бойы)

ОЛАР СІЗДІ ТЫҢДАП, ҚОЛДАЙТЫНЫНА СЕНІМДІ БОЛЫҢЫЗ!

Правила поведения при пожаре

1 При появлении первых признаков пожара немедленно вызывай противопожарную службу по телефону

101!

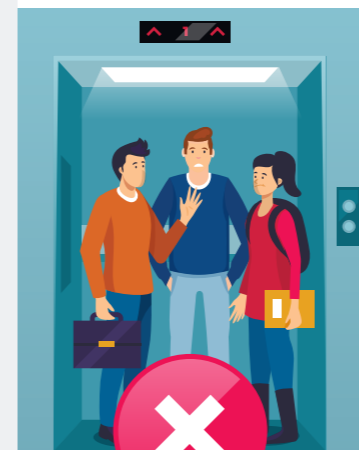
2 Срочно покинь помещение – прятаться при возникновении очага возгорания бесполезно!

3 В дыму двигаться вдоль стен, пригнувшись. Закройте лицо мокрой тканью!

4

ПОЛЬЗОВАТЬСЯ ЛИФТОМ НЕЛЬЗЯ!

5

Если выйти из квартиры невозможно, выберись на балкон, закрой за собой дверь и громко позови на помощь.

Өрт кезіндегі тәртіп ережелері

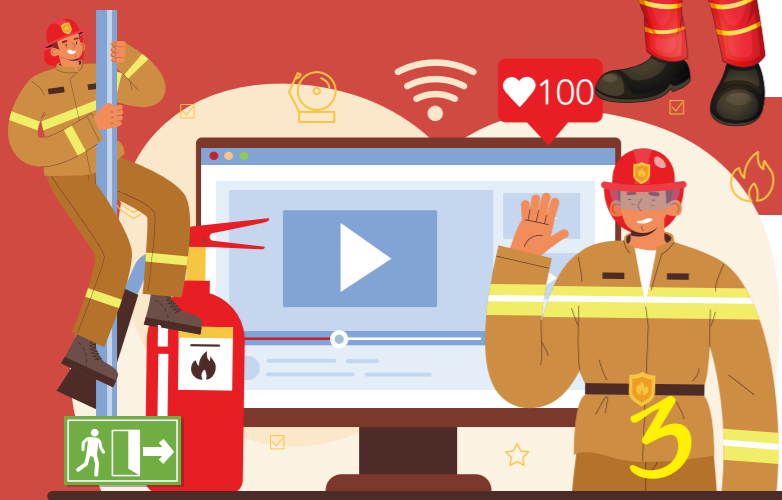
Өрттің алғашқы белгілері пайда болған кезде дереу

101 нөміріне қоңырау шал!

Шұғыл түрде бөлмеден шық – өрт шыққан кезде жасырынудың пайдасы жоқ!

Түтін ішінде қабырғаға сүйеніп, еңкейіп, бетіңді сулы шүберекпен жауып алып қозғал.

4

ЛИФТІНІ ҚОЛДАНУҒА БОЛМАЙДЫ!

5

Егер үйден шығу мүмкін болмаса, балконға шығып, есігін жауып, қатты айқайлап көмекке шақыр.

ЕСЛИ ТЫ ПОДВЕРГАЕШЬСЯ НАСИЛИЮ, ЧТО ДЕЛАТЬ

Если тебя или кого-то из учащихся унижают, преследуют, игнорируют, причиняют физический или материальный вред, обязательно сообщи об этом взрослым, которым ты доверяешь: родителям или другим родственникам, классному руководителю, психологу, социальному педагогу, заместителю директора или самому директору

Если по каким-то причинам тебе сложно обсудить проблему с родителями или педагогами твоей школы, позвони:

102 правоохранительные органы

111 Единый телефон доверия

150 телефон доверия (звонок анонимный, бесплатный, круглосуточный)

ЗНАЙ, ЧТО ТЕБЯ ВЫСЛУШАЮТ И ПОДДЕРЖАТ

СУ ТАСҚЫНЫ НЕМЕСЕ СЕЛ ЖҮРУ КЕЗІНДЕГІ БАЛАЛАРДЫҢ ӘРЕКЕТІ

Ең жақын биік, қауіпсіз орын таңдап, ұйымдастырылған эвакуацияға дайын болыңыз. Көмек келгенше сонда болыңыз.

Құтқарушыларға су қоршауында қалған және көмекке мұқтаж адамдарды дер кезінде анықтауға көмектесетін шаралар қабылдау:

01 күндіз – матаны жоғары жерге іліп қойыңыз (мысалы, ақ немесе түрлі-түсті сүлгі).

02 қараңғыда – жарық сигналдарын беріңіз: от жағыңыз, фонарь жағыңыз, фонарь жағып сигнал беріңіз.

Номера телефонов экстренных служб

101 – Противопожарная служба

102 – Полиция

103 – Скорая медицинская помощь

24/7

24/7

104 – Служба газа

114 – Горячая линия по оказанию консультативной и психологической помощи в сфере религии

109 – Служба спасения

110 – Информация о терактах

115 – Телефон доверия в сложных жизненных ситуациях

112 – Экстренный вызов

150 – Национальный телефон доверия для детей и молодёжи

Шұғыл қызмет телефондарының нөмірлері

101 – Өрт сөндіру қызметі

102 – Полиция

103 – Жедел медициналық көмек

24/7

24/7

104 – Газ қызметі

114 – Дін саласында консультациялық және психологиялық көмек көрсету бойынша жедел желі

109 – Құтқару қызметі

110 –Терактілер жөніндегі ақпарат

115 – Қиын өмірлік жағдайдағы сенім телефоны

112 – Шұғыл шақыру

150 – Балалар мен жастарға арналған ұлттық сенім телефоны

ДЕЙСТВИЯ ДЕТЕЙ ПРИ НАВОДНЕНИИ ИЛИ ПАВОДКЕ

Занять ближайшее безопасное возвышенное место и быть готовым к организованной эвакуации по воде. Оставайтесь на нем до прибытия помощи.

Принять меры, позволяющие спасателям своевременно обнаружить людей, отрезанных водой и нуждающихся в помощи:

- 01 в светлое время — вывесить на высоком месте полотенца (например, белое или цветное полотенце).
- 02 в темное время — подавать световые сигналы: разведите костер, зажгите фонарь, подавайте сигналы фонариком.

БІЛІМ БЕРУ ҰЙЫМЫНА ЛАҢКЕСТЕР ШАБУЫЛ ЖАСАҒАН КЕЗДЕГІ БАЛАЛАРДЫҢ ӘРЕКЕТІ

01 Дүрбелең тудырмаңыз, ұстамды болыңыз.

02 Ғимараттан абайлап шығыңыз немесе ғимарат ішіне жасырынып, есікті құлыптаңыз, тәртіп сақшыларының келуін күтіңіз

03 Міндетті түрде құқық қорғау және/немесе арнаулы мемлекеттік органдарын, күзетшілерді, персоналды, нысанның басшылығын міндетті түрде қарулы шабуылдың фактісі мен мән-жайлары туралы мүмкіндігінше кез келген тәсілмен хабардар етіңіз.

04 Мүмкіндігінше есік-терезелердің саңылауларынан аулақ болыңыз.

ДЕЙСТВИЯ ДЕТЕЙ ПРИ АТАКЕ ОРГАНИЗАЦИИ ОБРАЗОВАНИЯ ТЕРРОРИСТАМИ

01 Не паниковать, сохранять выдержку и самообладание.

02 По возможности информировать любым способом правоохранительные и/или специальные государственные органы, охрану, персонал, руководство объекта о факте и обстоятельствах вооруженного нападения.

03 Незаметно покинуть здание или укрыться в помещении, заблокировать дверь, дождаться прибытия сотрудников правоохранительных органов.

04 По возможности держаться подальше от проемов дверей и окон.

